СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLII. Ч. 162. Джерзи Сіти, Н. Дж., пятниця, 13 липня, 1934. VOL. XLII. No. 162. Jersey City, N. J., Friday, July 13, 1934. THREE CENTS.

ҐЕНЕРАЛ ДЖАНСОН ПРОПОНУЄ ОДИН КОДЕКС ДЛЯ ДРІБНОЇ ІНДУСТРІЇ

ВАШИНҐТОН.—Головний адміністратор „Найри", ґенерал Джансон, оголосив плян підчинення кодексови також дрібної індустрії, яка ще кодексів не має. Кодекс для дрібної індустрії має реґулювати заробітну платню робітникам та години їх праці. До цього часу існують 476 кодексів, які охопили 90% індустрії Злучених Держав. Десять відсотків, що лишилися поза кодексами, є дрібна індустрія, яку тепер „Найра" старатиметься наділити одним, або кількома кодексами.

Знов підносяться чутки, що ґенерал Джансон піде до димісії, якщо президент Рузвелт призначить комісію для переводження в життя плянів „Найри". Тому Джансон спішиться тепер з закінченням впровадження кодексів в індустрію, щоб не передавати комісії незакінчених справ.

ЗНОВ СУТИЧКА ПОЛІЦІЇ ЗІ СТРАЙКАРЯМИ.

ПОРТЛЕНД (Ореґон). — Поліція знов мала сутичку з портовими робітниками страйкарями. Притім чотирох робітників поранили кулі поліції; між ними трох поранено дуже тяжко.

Поліція почала стріляти після того, як страйкарі старались ушкодити паротяг, обкидали камінями та палками ваґони й хотіли відчепити ваґони від паротягу. Страйк у Портленді тягнеться разом зі страйком у Сан Франсіско та в інших портах Великого океану.

ҐЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК ПОЧИНАЄТЬСЯ.

САН ФРАНСІСКО. — Юнія перевозників остаточно ухвалила розпочати страйк у Сан Франсіско. Така сама юнія в Окленд теж ухвалила страйк і тепер треба сподіватися, що інші юнії приєднаються до них. Страйк цей розпочато для підтримки домагань страйкуючих портових робітників на всьому побережу Великого океану.

Коли розпічнеться загальний страйк, то він втягне більше як 100,000 юнійних робітників. Населення робить ріжні запаси поживи тощо, чекаючи страйку. Перемирна комісія, призначена президентом Рузвелтом для полагодження страйку, ще й досі нічого не добилася.

ШІСТЬСОТ ТИСЯЧ ПРАЦЮЮТЬ НА ГРОМАДСЬКИХ РОБОТАХ.

ВАШИНҐТОН. — Обчислено, що тепер на громадських роботах працюють іще біля 600,000 осіб, а на утриманню фонду негайної допомоги знаходяться 2,250,000 осіб. Сподіваються, що виконання будівельної програми та інших плянів, на які конґрес ухвалив гроші, дасть працю пятьом міліонам людей.

КРІВАВІ ЗАВОРУШЕННЯ НА КУБІ.

ГАВАНА (Куба). — Тут розпочалися спроби загального страйку на знак протесту проти того, що уряд тримає у вязниці політичних противників. Страйкарі напали на трамваї, пошкодили їх, а палячи один трамвай, два молоді ворохобники стрілили в голову кондуктора. Вбивники кинули у ваґон трамваю фляшку з бензиною й запалили його.

Одного з убивників поліція спіймала після короткої перестрілки з револьверів. Пізніше спіймано й другого. В ріжних частинах міста спалено кілька трамваїв, а місцями дійшло до бійки між напасниками та трамваєвою службою. Страйк не має зорганізованого характеру, бо багато юній відмовилися підтримати заклик до страйку. Тому сподіваються, що він скоро припиниться.

ЗІБРАЛИ МАТЕРІЯЛИ КОМУНІСТИЧНОЇ ПРОПАҐАНДИ.

НЮ ЙОРК. — Національно-громадська федерація зібрала матеріяли комуністичної пропаґанди в Злучених Державах, які вона має передати конґресовому комітетови, що переводить слідство в справі неамериканської пропаґанди в Злучених Державах. Представники федерації заявляють, що вони зібрали багато матеріялів, які свідчать, що комуністична пропаґанда в Америці ведеться з Москви.

Вони звертають увагу на те, що Літвінов дав запевнення, що Москва не буде провадити комуністичної пропаґанти в Злучених Державах, але матеріяли показують, що в імени Третього Інтернаціоналу з Москви закликається до повалення американського уряду й системи державного устрою Злучених Держав. Притім комуністична пропаґанда кличе до збройного повстання й до нього готуються члени Третього Інтернаціоналу.

БАЧИТЬ БОЙКОТ АМЕРИКИ НІМЕЧЧИНОЮ.

ВАШИНҐТОН.—Виконуючий обовязки секретаря торговлі, Дікінсон, заявив, що Німеччина послідовно зменшує привіз до себе американських фабрикатів. Так, примірom, у січні Німеччина вивезла зі Злучених Держав фабрикатів на 15,728,000 долярів, а в травні лише на 6,469,000 долярів.

Утімсамім часі довіз з Німеччини до Злучених Держав у січні був на суму 6,472,000 долярів, а в травні на 5,369,000 долярів. Отже зменшився лише на 1 міліон долярів. Разом з тим Німеччина майже не зменшила своєї торговлі з іншими державами.

ЗПРИВОДУ ЗАКІНЧЕННЯ ПІВРІЧНОЇ ЮВИЛЕЙНОЇ КАМПАНІЇ

Ювилейна Кампанія, розпочата зприводу 40-літнього існування У. Н. Союза, а призначена для ще більшого спопуляризування завдань і ідеї нашої організації, головно для придбання нових членів, — опинилася в половині дороги. Минуло 6 місяців від її початку, а дотеперішній її вислід виглядає так, що на протязі згаданого часу ПРИДБАНО ДЛЯ У. Н. СОЮЗА 884 НОВИХ ЧЛЕНІВ.

І так:

361	відділ	придбав	53	членів
221	„	„	38	„
33	„	„	23	„
105	„	„	21	„
130	„	„	19	„
204	„	„	19	„
223	„	„	16	„
370	„	„	15	„
52	„	„	13	„
292	„	„	12	„
71	„	„	12	„
5	„	„	11	„
Відділи: 7, 11, 271 і 270		по	10	„

Опісля слідують такі відділи, в яких число придбаних членів виносить від 5 до 9. Ось ті відділи: 13, 22, 25, 36, 42, 45, 58, 63, 64, 67, 75, 76, 79, 82, 94, 102, 106, 112, 121, 141, 142, 148, 183, 229, 235, 237, 242, 276, 295, 298, 316, 325, 336, 347, 352, 362, 364, 336, 375 і 379. Далі йдуть такі відділи, а є їх 95, у яких число приєднаних членів виносить від 1 до 4 членів.

Отже маємо 16 таких відділів, з котрих кождий придбав по 10 або більше членів.

Далі є 41 відділів, у яких число придбаних нових членів хитається між 5 і 9.

А 95 відділів придбали від 1 до 4 членів.

ОСТАЛОСЯ 230 ВІДДІЛІВ, ЯКІ В ЧАСІ ОТСЕЇ ЮВИЛЕЙНОЇ КАМПАНІЇ НЕ ПРИДБАЛИ ДОСІ НІ ОДНОГО ЧЛЕНА.

ХВАЛЬНІ ВІДДІЛОВІ УРЯДНИКИ І ВИ, СЛАВНІ ЧЛЕНИЦІ И ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗА.

Отсе подається Вам до відома звичайні числа, які говорять самі за себе. Разом з тим стверджуємо, що за перших три місяці Ювилейної Кампанії придбали ми для У. Н. Союза 375 членів, а в останніх трох місяцях, а саме в квітні, травні і червні, прибули 509 нових членів. Значиться, що в останніх часах Ювилейна Кампанія поправилася. Та всеж таки нам ще далеко до цього, щоб осягнути те, що ухвалив Головний Уряд У. Н. Союза, коли звертався до нашого загалу у своїй Ювилейній Відозві з закликом обовязкового придбання для організації в тім Ювилейнім Році принаймні 5,000 нових членів.

Отсей обовязок наложено для нашого власного добра, для скріплення фінансової й моральної сили нашої організації, для забезпечення українського імени в Америці та української сили й ідеї.

Кампанія наша не йде скорим темпом. Та для нашого У. Н. Союза ніколи ніяка кампанія не була легкою, але кінець кінців він виходив завжди зі всіх кампаній з перемогою. Для осягнення Союзової перемоги маємо ще 6 місяців часу. Тож станьмо всі в один ряд і наступаймо на українську іміґрацію в Америці. В імя нашої національної ідеї втягнім якнайбільше число молодих Українців і Українок, головно тих, що тут родилися, до славного товариства, що зветься: Український Народний Союз. А колись грядучі покоління благословитимуть тих, що скріпили нашу організацію, в такий самий спосіб, як благословимо підчас наших Ювилейних Свят тих наших піонірів, що тому 40 років поклали підвалини під нашу, нам так дорогу організацію.

Д. Галичин, гол. рек. секретар.

САМІТНИЙ ЕМІҐРАНТ ЗІСТАВИВ 16 ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ.

В малій хатині коло Летбридж, Алта., помер Никифор Чичул, що прибув до Канади з Польщі. Його вважали бідаком, однак по його смерти знайдено при ньому пару банкових книжок на суму 16 тисяч долярів. Тому, що при покійному не знайдено завіщання, гроші мали бути вислані до його сестри та її синів у старому краю. Одначе в останніх днях зголосився з претенсіями до спадку Александер Г. Александер з Ріджайни, який каже, що є свояком покійного, та ще якийсь чоловік з Норт Бетелфорд у Саскачевані. Оба претенденти до спадку мають завіщання покійного. Окружний суд у Летбридж розглядає справу.

НЕ ШАНУЮТЬ УКРАЇНСЬКИХ СВЯТ.

Польські суди на території Волині зовсім не рахуються з православними святами. На Вознесення (17. травня) і на Зелені Свята (28. травня) суди городські та окружні визначають справи і на ті дні кличуть до суду навіть православних священиків.

ЛОРД-РОБІТНИК.

Економічна депресія позбавила неодного багача маєтку. Між іншими багато англійських багачів-шляхтичів стратили маєтки наслідком депресії. До них належить і 44-річний лорд Нас, син ґрафа Майо, який збіднішши, виїхав до Африки провадити плянтацію тютюну, а коли не пощастилось йому, вернувся до Англії й тепер працює як мулярський помічник у Кройдон за тижневу платню $12.50.

НЕЩАСНИЙ ВИПАДОК.

5-річну Емілію, дочку фармера Петра Лисака з округи Вакав у Саскачевані, постигла смерть. Коли її батько рушав із подвіря возом, наладованим збіжем, вона впала під віз і колеса переїхали через неї. Батько навіть не завважив нічого й виїхав на дорогу. Як уже віхав милю, дігнав його сусід автом і повідомив про випадок. Дитина померла.

ЗА ВБИВСТВО.

Перед трибуналом у Львові закінчила дводенна розправа проти підсудних Петра Канюка, Василя Сосновського і Михайла Пилипчука, обвинувачених у вбивстві Івана Пилипчука, селянина з Добросина, сокальського повіту, на тлі політичних спорів москвофілів з Українцями. Трибунал засудив підсудного Канюка на 4 роки, Сосновського на три роки, а Пилипчука звільнив.

ЗІРВАЛИ ДЕРЖАВНИЙ ЗНАК.

Агенція „Всхуд" повідомляє, що в селі Убині, пов. Камінка Струмилова, українські націоналісти зірвали в травні державний знак зі шкільного будинку і кинули його на полі. Перед кількома днями завісили державний знак на школі в присутности старости Кульпінського і селян.

ЗВИШ 3 МІЛОНИ ДОЛЯРІВ КАНАДИ НА СОЮЗ НАЦІЙ.

На основі урядових статистичних даних, членство Канади в Союзі Націй від 1919 р коштує Канаду вже 3,260,575 долярів. В році 1937-32 видала Канада на Союз Націй звиш 289 тисяч долярів.

ЗАСУД СМЕРТИ В САСКАЧЕВАНІ.

Рік тому в самітній ловецькій хатині над рікою Пітейнґен 28 миль на північний схід від Ніпавін у Саскачевані, 44-літній ловець і фармер з Бруно, Саск., Томас Б. Кіслінґ, застрілив наслідком грошових непорозумінь свого товариша-ловця, 28-річнього Оскара Шваба. Убивник забрав від помершого гроші й банкову книжку, а тіло закопав. Недавно його зловлено й тепер засуджено судом присяглих у Мелфорт, Саск., на кару смерти через повішення. Засуджений зімлів, як почув присуд. Він має згинути на шибениці 10. серпня в тюрмі в Принс Алберт.

СІМ ІЗ 19 МІНІСТРІВ МАЮТЬ ШЕРИ В БАНКАХ.

В ту пору, коли банкова комісія канадійського парляменту студіює новий законопроєкт, потрудився хтось в Оттаві, щоб розслідити, до кого належать канадійські банки. При цім виявилося, що на 19 міністрів у теперішнім уряді в Оттаві сім мають шери в банках. Перший між ними є премієр Бенет, який має 1,200 шерів у Роял Банку, 300 шерів у Монтреальськім Банку і 200 шерів у Бенк оф Коммерс. Разом ці шери мають вартість $289,000 і приносять у дивідендах $13,000 річно.

Інші міністри, що мають шери в банках, є: Мек Ларен, міністер пенсій і здоровля; Метюс, міністер національних доходів; сер Джордж Перлі, міністер без портфелю; державний секретар Кеген; міністер фінансів Ровдс і міністер публичних робіт Стюарт.

ФРАНЦІЯ СТАЛА ДИКТАТОРКОЮ ЕВРОПИ, КАЖУТЬ НІМЦІ

БЕРЛІН. — У німецьких урядових кругах рахуються з тим, що Франція осягнула те, що було мрією Клеманса, а це цілковиту геґемонію над континентальною Европою, і то за згодою Англії. Французький міністер заграничних справ, Барту, осягнув у Лондоні цілковиту перемогу, бо Англія дала згоду на так зване Східнє Льокарно. Погодилася з тим, що Франція забезпечила себе реґіональними договорами і сьогодня є диктатором Европи. Східнє Льокарно, заґарантоване Францією і Росією, зробить з Німеччини і Польщі „переходові краї", через які Франція переводитиме в міру потреби свою армію й війська своїх союзників. Німці теж переконані, що Англія дала вже згоду на принятія Совітів до Ліґи Націй.

ПОЛЬЩА СТУРБОВАНА НОВОЮ КОНСТЕЛЯЦІЄЮ ЕВРОПИ.

ВАРШАВА. — Польській диплъоматії не до вподоби ті численні союзи, які заключає Франція. Кажуть, що саме ті договори доведуть до нових конфліктів в Европі й до нової війни. Інтереси тих, що позаключали договори, є дуже часто такі противлежні, що годі припустити, щоби того роду договори могли вдержатись. Польщаж хоче заключати тільки такі договори, які цілком певно вдержалисяб та ґарантувалиб їй спокій і дотеперішні границі. А „Курер Варшавскі" твердить, що Польща буде цілковито ізольована, як вона не буде держатися цупко Франції.

СПОКІЙ У РУКАХ ГІТЛЕРА, ТВЕРДЯТЬ ФРАНЦУЗИ.

ПАРИЖ. — Французька преса підкреслює, що ніколи в історії не була Німеччина в такім положенню, щоб її державна мудрість могла заважити на спокою цілої Европи. А саме тепер є такий момент. Ціла будучність Европи, кажеться далі, залежить тепер від того, як поступатиме далі Гітлер.

НІМЕЧЧИНА ВЕРНЕТЬСЯ ДО ЛІҐИ НАЦІЙ.

ПАРИЖ. — Французи рахуються з тим, що Німеччина таки вернеться до Ліґи Націй.

ХОЧУТЬ АРЕШТУВАТИ КЛЕМПЕРЕРА.

БЕРЛІН. — Наці видали наказ арештувати Отта Клемперера, відомого в цілім світі дириґента, котрий був давніше дириґентом орхестри в берлінськім державнім театрі. Клемперер є Жид і перебуває тепер у Відні, а під осінь приїде до Злучених Держав, щоб дириґувати филяделфійською Симфонічною Орхестрою. Наказ арешту видано тому, що Клемперер пробував ухилитися від заплати податку в сумі 4,500 марок.

ЖУРНАЛІСТИ В ОБОРОНІ СВОЄЇ ЧЕСТИ.

БЕРЛІН. — Чужинецькі кореспонденти, зорганізовані в „Товаристві чужинецької преси", скликують загальні збори, щоб на них заняти становище супроти закидів, пороблених їм д-ром Павлом Ґебельсом, міністром пропаґанди. Ґебельс заявив, що кореспонденти пускають у світ повно брехонь про Німеччину.

ЖАЛУЮТЬСЯ НА ЛИТВУ.

БЕРЛІН. — Урядово закладає Німеччина протест проти того, що литовський уряд усунув Німця д-ра Шрайбера зі становища територіяльного президента области Мемеля. Мемель (портове місто над Балтійським морем) є під спеціяльною опікою Британії, Франції, Італії і Японії. Литва усунула д-ра Шрайбера за протидержавну акцію, звернену проти Литви.

ГІТЛЕР НЕРВОВО ХОРИЙ.

ЛОНДОН. — „Ди Дейлі Гералд" подає, що останні події в Німеччині відбилися дуже погано на здоровлю Гітлера. Він є нервово цілковито знищений і потребує довшого лікування. З того заключають, що він піде на довші вакації, а властивий провід опиниться тепер в інших руках.

СКИДАЮТЬ ВИНУ НА ҐЕРІНҐА.

БЕРЛІН. — Кружляють чимраз частіші коментарі кріваvих подій, звязаних з „другою революцією", що те все було непотрібне, бо Гітлера поінформовано фальшиво. Тому навіть ті, що їх розстрілювано, кричали в обличу смерти „хай жиє Гітлер", бо думали, що їх розстрілюють вороги Гітлера. Кажуть далі, що всю ту акцію проти штурмовиків повів ґенерал Ґерінґ, котрий хотів зломити їхню силу, а скріпити вплив і силу армії.

ГЕДІН У РУКАХ БАНДИТІВ.

ШАНҐГАЙ (Китай). — Китайські бандити знову схопили д-ра Свена Гедіна, відомого шведського дослідника й ученого, котрий прислужився найбільше своїми розслідами пустині Ґобі. Гедін має тепер 69 років. 49 років він подорожував по Тибеті, Монголії й Туркестані, розсліджував їх і описав те все в ріжних книжках.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
В Канаді належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. „Свободи": BErgen 4-6237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЯК ЦЕ РОЗУМІТИ?

Кореспондент Асошіейтед Прес одержав у Лондоні з певного джерела інформації, що Совіти закупили в Арґентині й Австралії 3,000,000 бушлів пшениці, яка буде перевезена до Владивостока. Пшениця та призначена для виживлення совітської армії, держаної там у більшій скількости, з огляду на можливість вибуху війни між Японією і Совітами. Ота відомість викликала у світі велике здивування, бож Росія відома з того, що саме вона найбільше вивозить пшениці. Вивожено її навіть у минулому році, бо продано й вивезено з Совітів тоді 1,700,000 бушлів, і то в часі, коли на Україні мерли міліони людей з голоду. Річ ясна, що Совіти урядово заперечували, щоби на їх землях був який голод, бо, поминувши їх голодову політику винищення українського населення, ворожо до них настроєного, треба було їм виправдати себе з морального боку, коли довелося їм продавати за границю збіже, видерте від міліонів, засуджених на голодову смерть.

Ситуація щодо цього тепер у нічім не поправилась, а навпаки, погіршилась. Жнива не дописали, і цілком певно, що наступної зими вмруть на землях під Совітами, головно на Україні, нові міліони людей з голоду. Того Совіти теж не припускають. Вони далі перечать, бутьтоби був голод у минулому, ні не признають, що заноситься на голодову катастрофу в найближчій будучности. І ось тому взявся совітський інформатор пояснювати кореспондентови Асошіейтед Прес, що отсе Совіти закупили пшеницю за границею, бо їм це дешевше виходить спроваджувати пшеницю з... Арґентини, ніж із земель, що є під Совітами! Не знати, чи кореспондент Асошіейтед Прес добре розібрав ту інформацію совітську, але факт є, що передав її ось у такім виді, та що вона облетіла цілий світ.

Та хто тільки трохи визнається у положенню на Далекому Сході, той знає, що там є величезні хліборобські кольонії, між іншими й велика українська кольонія, Зелений Клин, які саме займаються продукцією збіжа. Значиться, Совіти мають, так сказатиб, під самим боком свої власні багаті землі з хліборобською продукцією. Тільки біда в тім, що з тих земель годі вже щонебудь добути, подібно як з України, бо з одного боку саме населення ставиться ворожо до Совітів, а з другого совітська господарка довела господарство й тих багатих областей до руїни, а людей до голодової смерти. І тому приходиться тепер Совітам, що мають під боком пшеничні землі, купувати пшеницю аж в Арґентині. Та Совіти те все закривають і далі брешуть, що ніякого голоду нема, що жнива добрі, хоч факти говорять, що нема збіжа навіть на виживлення армії, а є голод, від якого вмирають і далі вмиратимуть міліони людей.

О. Сновида.

ПЕТРИФІКАЦІЯ ВЕРСАЮ?

Версайський і всі інші мирові договори, що йшли за ним і з ним були звязані, припечатали долю нашого народу на цілі роки.

Тільки ревізія цих договорів могла би вийти нам на користь, а не вічна петрифікація (камяніння- Версаю. А якраз до цього прямує теперішня Франція. Останні місяці коли, в Парижі всадовився новий кабінет, було це спасенням для самої Франції, для її внутрішньої політики. Але для европейської політики це грозить катастрофальними наслідками. У Франції панує паніка перед Німеччиною, і в імя цього нелюдськгоо страху Франція готова зробити все, навіть приготовити загибіль Европи... Бо коли порозуміння з Малою Антантою ще є зрозуміле, то порозуміння з совітською Росією — це злочин, якого не вільно дарувати теперішнім французьким політикам. Барту їде... Барту їде до Варшави, потім стрічається в Женеві з висланником большевицьких катів, Літвіновом, далі їде до Букарешту і до інших столиць Малої Антанти. Французські ґазети, платні як за царату, ревуть про „могутність і силу" совітської армії і про „першу в світі" совітську авіяцію, приготовляють опінію на найбільший злочин проти Европи: на французько - большевицький союз. Колиб затія Барту вдалася, то від Парижа через Білгород і Відень аж до Москви утворивсяб бльок держав-союзниць, які всяку найсправедливішу спробу зревідувати постанови Версайського трактату ударемнилиб раз на все!

Очевидно, це булоб смертю для народів, які до тої ревізії прямують. І хоч не всі з них мають свободу рухів, то ті, які мають, уже заворушилися. Насамперед Німеччина й Італія. Німеччина булаб отою розширеною Антантою, під геґемонією Франції, найбільше діткнута, просто окружена так, як перед війною. Тому Гітлер рішив прорвати цей перстень, який плів і кував Барту, і в тій цїли перелетів до Риму на побачення з диктатором Італії, котра теж міцно занепокоєна французько-російським зближенням, яке зробилоб ті дві держави арбітром Европи. Рівночасно, щоби дати пізнати, що він не самітний, Гітлер вислав до Варшави Ґебельса.

Якою буде політика Польщі, не знаємо; очевидно, Польща не хоче зрікатися самостійности своєї заграничної політики, тому тримає два заліза в вогні: приязнь російську і приязнь німецьку; боїться Берліна і тому переговорює з Росією, але не вірить у сталість большевицького режіму і тому асекурується на всякий випадок з Німеччиною. Але ця держава має свої цїли, які як в однім так і в другім випадку не вийдуть нам на користь. Отже лишаємо її тут на боці Щоби з більшою увагою приглянутися творенню нового порозуміння нових центральних держав, Німеччини й Італії, а це порозуміння, колиб до нього вдалося згодом притягнути Австрію і забезпечити для нього симпатію або лиш потурливу невтральність Англії й Японії — це порозуміння могло би стати вихідною точкою не лише для ідеї ревізіонізму, але й для ревізіонізму українського.

Бо, повторяємо, впровадження большевицької Росії в Европу ручкою пана Барту — це злочин на европейській культурі, це злочин на ідеї самостановлення народів, на ідеї цивілізації і справедливости. До панування в Европі нового її жандарма, замісць царського, большевицького, ми не можемо дати згоди. Нашим завданням **є дискредитувати політику впровадження в Европу Росії,** дискредитувати злочин, який хочуть зробити політики з Ке Д'Орсей у Парижі. Нашим обовязком за кордоном є шукати всяких порозумінь з ворогами тої потворної концепції, коли не хочемо, щоби нібито в імя мира зашморгнено смертельну петлю довкола шиї нашого народу. Ми повинні скрізь, де можемо, здирати маску з Росії, як евентуального чийогоб то не було союзника, який тепер, як і в 1917 р., спершу ограбить, а потім зрадить своїх союзників. Перед нашою пропаґандою за кордоном стоїть кольосальної ваги завдання.

КАРТИНА З ОРҐАНІЧНОЇ РОБОТИ В РІДНІМ КРАЮ

(Допис з Коломиї).

Пишу під враження величавого свята, влаштованого коломийською філією „Просвіти" в память Тараса Шевченка. Такий святочний обхід виростає в Коломиї у велику національну маніфестацію, в котрій бере участь передовсім сільська молодіж, а це чейже найважніше, бо головно залежить нам на свідомости і завзяттю молодого покоління.

Так звана „інтеліґентна публика" українська — віднеслася досить байдужно до цього свята, і це не дає їй доброго свідоцтва. Але зате само селянство наповнило вщерть велику салю коломийської Каси Ощадности.

Головна заслуга за влаштування цього свята припадає урядовцям коломийської філії „Просвіти", Б. Велигорському та І. Панькову, котрі розїжджали здовж і поперек по коломийськім повіті, орґанізуючи народні хори та приготовляючу народніх декляматорів.

Отже не диво, що на концертовій сцені мінялися що хвилі мальовничі етноґрафічні ґрупи в пишних щиро національних ношах. Крім того з великою радістю треба піднести, що вся та молодь, яка виступала в хорах і з деклямаціями, визначалася великою особистою красою! І справді не повстидалсия би ми перед чужинцями, коли би вони побачили той наш рідний, домашній цвіт! І чих такому народови суджено „останніми бути" — як побоювався Франко? Або може ще й запрягами у чужих, бистроїздних поїздах? Дуже мильно числить і комбінує той, хто має хоч лиш на хвилю такі хибні думки!

Великих благодатей і щастя не переживаємо ми певно під цю пору в Галичині, „кріза" тисне нас з усіх боків, а проте варта було глянути на ті сотки нашої сільської молоді, що прийшла до Коломиї віддати поклін свому народньому проводови.

Значіння його для нашої нації зясував у своїй вступній промові д-р Кирило Трильовський, котрий коротко, але ядерно представив злиденне життя Тараса і ту страшну епоху „темного царства", серед котрої довелось йому жити. При тій нагоді зробив бесідник порівнання між „кріпацтвом" (панщиною) з часів Шевченка і „кріпацтвом" новітнім, впровадженим на Великій Україні большевиками.

Давній пан-поміщик з часів Миколи 1-го, хоч використовував даремну працю свого кріпака і нераз над ним по звірськи знущався, то все-таки дорожив його життям. Кріпак був у нього домашнім інвентарем—так як кінь або віл. Він міг його продати або заміняти його. Він представляв для нього маєткову вартість.

Але теперішні наші селяни на Великій Україні не представляють для московських, пануючих над ними большевиків ніякої цінности. Навпаки — вони їх вигублюють голодом і то не сотками і не тисячами, а міліонами, а на їх місце спроваджують на наші пухкі, урожайні землі десятки тисяч Москалів з півночі. Ніхто з попередніх московських царів не вигубив стільки українського народу, як його вигубили большевики, тай ще більше вигублюють його.

Тарас Шевченко був рішучим противником панування чужинців над українськими землями, а хоч уже 73 роки минуло від його смерти, то його слова все є живими і все для нас важними і нас обовязуючими.

Великою нашою хибою є, що твори Шевченка замало досі є поширені між нами, хоч вони є нашим національним евангелієм. І власне в тяжких переломових часах, які ми тепер переживаємо — треба нам моральної підтримки. „Отворіть в котрімнебудь місці Шевченкового „Кобзаря" — читайте, а таку підтримку знайдете. Серце ваше розгориться новим полумям любови до свого народу і нова надія на оконечну перемогу перейме його".

Ту промову приняли зібрані грімкими оплесками, а потім слідувала довга низка продукцій, котрі однак все були свіжими й інтересними.

Виступали **девять** селянських і рідношкільних хорів, а на кінці коломийський **„Боян".** Поміж хорами виступали декляматори. І так відзначилася передовсім струнка мов тополя дівчина Параска Дорундяк (Дмитра) з Киданча, віддеклямувавши „Причинну", а дальше жваві молодці: Петро Ковбаснюк (Юри) з Вербіжа („Посланіе") та Дмитро Покетинек з Княждвора („Кавказ"). Були і маленькі декляматори, як ось Юрко Шипайло, Любка Караванська та мала і босенька Ганя Андрушко. На самім вступі концерту відспівано „Заповіт", але староство зчеркнуло послідні вірші: „Поховайте та вставайте, кайдани порвіте!" Таксамо в „Посланію" слова „Польща впала та нас розвалила" — треба було замінити на приказ влади на „Москва впала", хоча вона, на жаль, і досі не впала.

Та це дрібниці і не зіпсували загального настрою цілого свята, закінченого грімким національним гимном.

Певна річ! У Східній Галичині обходять загально Шевченківське свято. Але мабуть рідко де випало воно так пишно, як оце в Коломиї і рідко де зібрало таку велику масу молоді. А молодь це запорука будучности, а заразом і остаточної перемоги. З такої молоді виростуть громадяни, що не дадуть себе піддурити аґентам ні зі сходу ні з заходу, а будуть стояти лише за своїм і за своє право, за свободу.

Іван Гуцуляк.

РОЗВІЙ НІМЕЦЬКОГО ЛЕТУНСТВА

(УП) Німецька летунська компанія видала свій звіт за минулий рік. В ньому бачимо, що трансатлянтійська комунікація функціонує зовсім правильно, хоч ще не так розвинена, щоби можна було на цій лінії завести й пасажирський рух. За 1933 рік компанія мала коло 150 тис. марок чистого зиску. Взагалі значно збільшився почтовий летунський рух, бо публика пізнала користи скорої достави почти на місце. Загально прибутки збільшились на 41.9%, пасажирів на 40%, а в специяльно влаштованих летах перевезено 82 тисячі людей, себто 270% більше, як попередніх років. Ці специяльні лети значно причинились до популяризації летунства в Німеччині. В першому кварталі 1934 року скількість пасажирів збільшилась на 60%, а товаровий летунський рух на 40%. Значні успіхи обіцює собі компанія з заведення прискореного лету літаків, до 300 км. на годину, між важнішими німецькими центрами. Давніше компанія потребувала субсидій на покриття 2/3 усіх видатків, а тепер потребує вже лише 3/5. При цьому важно згадати, що німецька нафтова промисловість перейшла тепер на збільшену продукцію штучного рідкого палива. Тепер будуть виробляти місячно коло 15 тис. тон штучної бензини, що у великій мірі унезалежнить Німеччину від заграничного нафтового ринку.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписаний член від. 292 У. Н. Союза, складаю сердечну подяку головним урядникам нашої орґанізації за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі $35, котрі мені стали великою помічю у моїм прикрім положенню. Бажаю У. Н. Союзови якнайкращих успіхів. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Дмитро Качмар,
Дітройт, Міш.

— Питаєтеся мене, чи я чесний? О, прошу мені вірити, що кожний позичений цент віддам чесно, хочби мені прийшло навіть украсти гроші!

Р. Гр.

МОЄ ЩАСТЯ, ЩО Я ВЖЕ ВМЕР!

(4)

— За моїх часів тютюн був сильніший, —замітив старий, виускаючи облаки диму і спльовуючи на диван.

Чеменинська аж скрикнула, побачивши се. Мала Стефа спитала:

— Татусю! Новому дідуневи вільно таке?

— Пст! — утихомирював їх Чемеринський і звернувся до старого:

— Нині багато не так, як було за ваших часів. Чи ви бачили московське військо, як ішло бити Мадярів?

— А чомуж би не бачив! Ішли нашим селом. В моїй хаті ночував штаб...

Кажучи се, старий добре плюнув на диван. На лиці господині малювалася щораз більша розпука. Потерпала, що диван геть змарнується. Ще раз плюнувши, старий розказував далі:

— Потовкли, збили Мадяра псубрата! На хамуз! Ая, на хамуз!

Кажучи се, вдарив пястуком по столі так, що аж посудина підскочила.

— Татусю, чому той новий дідуньо так сердиться?

— Він не сердиться. Він лиш так живо розказує, — успокоював батько дитину.

Жінка потерпала, що як старий стане далі розказувати так, то побє посудину. Задзвонила. Прийшла покоївка і спрятала зі стола.

— На що вам служба, коли ви не маєте худоби? — спитав старий.

— Бо, гм, бо...

Чемеринський не знав, як виправдати таку розтратність. Виручила його жнка, кажучи:

— Ми до того привикли.

Старий знов насупив брови і зганив її докором:

— За моїх часів кожда чесна жінка сама варила, прала, шила, взагалі робила всі домашні роботи! Наймичці чейже треба дати їсти. Ще й заплатити треба!

— На те я заробляю! — виправдувався Чемеринський.

— Тож то! Деж би мені тоді, коли я ще жив, коли одного сина посилав до школи, щоби вивчився на священика... деж би я тоді був подумав, що з мого роду, з роду багатого хтось зійде на зарібника. Та я був би під землю обернувся, як би там до гробу прийшла була вість, що ти заробляєш! Аж лячно подумати, що праправнук великого господаря опинився без господарства і мусить заробляти!

Чемеринський загадав перебити сю розмову, показуючи йому деякі винаходи, про які небіжчик очевидно ще не знав. Та старий сам зійшов на що інше, питаючи:

— Звідки твоя жінка?

— Жінка? Вона Анґлійка.

—Га? Звідки вона?

— З Анґлії.

— Аж з Анґлії? Чи не буде се ще далі як Прусаки?... То вона хіба поганка, або й лютеранка.

Кажучи се, старий недовірчиво зкоса глянув на неї.

— Ні, вона католичка, — запевняв Чемеринський. — Добра католичка.

— Дав би Бог, щоби так було! Яким же способом ти її дістав з такого далекого краю?

— Нині се не тяжко, бо їдеться залізницею. Тягне неначе залізний паровий кінь.

— Та як то може бути?

Чемеринський як міг, пояснив.

— При такій їзді подорожному душа хіба все сидить на рамени. Я тішуся, що в таких часах вже не потребую жити на світі! Та то якісь цілком лютерські звичаї!

— Щож робити, прапрадідуню, коли люди все щось нове вигадують. Тепер вже багато такого, що вас дуже здивує і як не побачите, не увірите. Ось приміром, електричне світло. Уважайте! Раз... два... три!

В лямпі над столом заясніли три яркі світла.

— Сусе Христе! Се дідьча штука — старий крикнув з жахом відскакуючи від стола.

— Нічого в тім дідьчого нема, — запевняв Чемеринський. Се вже досить давний винахід. Одна машина робить велику силу світла і воно дротами пливе до поодиноких домів, до мешкань, до лямп. Нині таке світло є майже в кождій львівській хаті.

— Згаси! Згаси! — кричав старий і з усеї сили сам дув на жарівку.

Чемеринський скрутив і світло згасло.

— То дідьче світло! Дідьче світло! — старий повторяв.

— Воно не дідьче, а цілком людське, бо люди вигадали і роблять його! — заперечила Чемеринська. — Я винахідникам дуже вдячна, бо се світло виґідне. Вже не потребуємо тримати по фляшках нафту, не розливаємо її, лямп не треба чистити...

— Нинішні жінки мабуть страшно ліниві і бояться всякої роботи! — сказав старий і глянув з погордою на жінку.

— Колиж бо нафтяна лямпа світить дорожче, як отся електрична грушочка! — боронив жінку Чемеринський.

— Що таке нафта? Що таке лямпа? — старий спитав.

Чемеринський розсміявся і каже до жінки:

— Ми показуємо електричне світло, а він вмер ще заки люди знали нафтові лямпи! Він світив лоєвими і восковими скипками!

— Таке світло було ліпше, бо його не запалював дідько. За мене світло було не грішне, а боже й людське.

Чемеринський став пояснити електрику, і що ми маємо від неї ще й інші користи, не лиш світло. Електрика також обертає колеса машин і возів. Люди в місті мають велику вигоду бо майже не потребують ходити власними ногами. Сідають до електричного воза без коней, в якім є місце на двацять і на трицять осіб. Віз що хвилі стає, люди всідають і висідають.

— То нині люди не годні ходити власними ногами? Не мають сили? Повіднимало їм ноги?

— Ходити годні, та електричним возом виґідніше.

— Лінива голота! Банда неробів! Стерво ви всі на купу! — розкричався старий. — До ніякої роботи не беретеся. Виручуєтеся наймитами і їздите собі по місті. За моїх часів не бувало таке, щоби в білу робучу днину хтось їздив собі сюди й туди! Соромились би! Де ті мої любі часи?! З того, що ти кажеш, виходить, що нині на вулици ніхто не певний свого життя.

Чемеринський став старому розказувати про ровери, автомобілі, трактори, літаке. Старий слухав з широко роззявленим ротом і спитав;

— Хлопче! Ти не брешеш? Чи все те, що розказуєш мені, щира правда?

— Найщиріша!

— Се мусиш мені доказати! — крикнув.

— Дуже радо!

— Бо я не позволю, щоби такий молочак жартував собі з мене, старого і робив з мене дурня! — кричав старий.—Я не зарібник. Я господар на всю губу, не якийсь там адвокатик, що заробляє.

Коли так викрикував, з його лютих очей прискали іскри гніву.

— Ходіть зі мною до міста, то переконаєтеся, що воно так, як ви від мене чули!

— Піду, піду! Лиш кажу тобі. Як ти обріхував мене, то так від мене набереш по писку, що тобі свічки в очах стануть!

— Татусеньку, ти йдеш? — забалакала мала Стефа плаксиво. — Не йди, з тим лихим чоловіком. Він хоче бити тебе. Лишися дома!

— Вона твоя дитина і каже до тебе ти? Ти її тато і позволяєш дитині так промовляти до батька?

— А як би ви хотіли?

— Як? Як би моя дитина важилась була сказати до мене ти, не ви, то від мого почастунку накрилась би ногами! Гарні часи! Нічого казати!

В тій хвилі обізвався острий дзвінок. Старий затрусився і наляканий спитав:

(Далі буде).

СЕРЕД КНИГ.

УКРАЇНСЬКО - МОСКОВСЬКА ВІЙНА 1920 РОКУ.

Під таким наголовком видав Український Науковий Інститут у Варшаві книжку, власне збірник документів, на 400 сторінок друку великої вісімки. Книжку цю зредагували генерали В. Сальський і П. Шандрук. Це лише перша частина збірника, що містить у собі оперативні документи Штабу Армії УНР. Всі документи видрукувано в хронольогічному порядку. Вони обнимають час повороту Армії УНР з „Зимового Походу", поход її в союзі з польською армією на Київ і відступлення за Збруч. Отже час від 6 травня 1920 року по 21 листопада тогож року.

Крім незвичайно цінних для української воєнної історії документів впорядчики збірника поробили коротенькі, але цінні пояснення до певних розділів, а розділи ті такі: 1. Армія УНР в обороні свого розташування; 2. Відворот за Збруч; 3. Оборона Збруча і відворот за Дністер; 4. Оборона Дністра; Наступ на Україну; 5. Підготовка до дальшого наступу й відворот за Збруч.

З цього короткого перечислення розділів книжки видно, який матеріял у ній міститься. В ній подано лиш фактичні матеріяли й нема ніяких вигадок, чи припущок та міркований, які вже повстали пізніше. Це архівна збірка документів, і лише документів. Спочатку здається, що для нефахової людини це нецікавий матеріял, бо він складається лише з ріжних звітів штабу Армії, з його наказів і т. п. Але коли вчитуєшся в них, то бачиш, що вони мусять зацікавити й ширший загал, бо малюють геройчу сторінку боєвих змагань української армії. З тих матеріялів видно, які були сили української армії та якого противника вона мала перед собою. Документи, а ніщо інше, малюють геройство нашої армії, показують стратегічні й тактичні здібности її полководців, а разом з тим викривають ті причини, що привели до пораження армії і її відходу за Збруч.

Отсі офіційні документи говорять більше від палкого слова, які трудноші треба було переборюти нашій армії в наступі на Україну й що її стрінуло на самій Україні. З ким би наша армія не йшла, її геройство не затіняється тими тактично-політичними комбінаціями, які тоді існували. Герой лишається скрізь і завжди героєм: чи він перемагає, чи його перемагають; чи він бється сам одинокий, чи йде з кимсь у спілці. Коли його спільник не стоїть на висоті завдання, то позитивні сторони героя ще більше тим підносяться й відтіняються. Отак, бачите, було й з Армією УНР, коли вона в 1920 р. билася проти Москалів за Київ.

Значіння збірників військових документів не можна зменшувати. Це найважніші збірники, на яких має будуватся пізніше українська збройна сила, бо звідси вона черпатиме для себе матеріяли для будови воєнної сили. Лише на підставі минулих боєвих акцій українських армій можна скласти українську воєнну силу. Та геройчна боєва активність розкриває перед нами можливости, які заховані в енергії, здібности, витревалості й хоробрости кожного Українця вояка зокрема й в українських боєвих частинах взагалі. Це так званий моральний стан армії, й цей моральний стан є важніший від матеріяльного. На наше щастя, вся наша минула боротьба показує, що той моральний стан Української Армії витримав усі найважніші іспити, й що коли ця армія не здобула перемоги, то в усякому разі вона зробила те, до чого мало є здібних у світі армій.

Читаючи ці документи, все більше бачиш підтвердження тої думки, що лише матеріяльні обставини й величезна перевага ворога та невисокий моральний стан спільника привели українську армію до пораження в 1920 році. Ця перша систематична збірка нехай буде початком до дальших збірок. Для історії Української Армії треба, щоб не затерлися такі сторінки, як похід „Запорозького Корпусу" від Почаева до Чорного Острова, як наступ у 1919 році з Камянця на Київ, як знамениті бої „Запорожців" проти денікінців, чи боєва акція „Залізної Дивізії", або легендарні бої кінноттиків „Чорних Запорожців". Та годі тут перечисляти всі ті моменти геройства, які проявляла українська армія від 1917 й до кінця 1920 року.

Окремо стоїть завдання також збирати документи та матеріяли про ті бої російської армії, де її частини, комплетовані виключно з Українців, завжди проявляли те геройство, якого від часів Олега й Святослава через усю козаччину не стратила ніколи ні одна українська армія. На цьому ми створимо нашу боєву традицію й воєнну силу.

В. К.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ЮТИКА І ЛИТЛ ФОЛС, Н. Й.

Українські діти.

Чимраз то більше наших українських дітей кінчать вищі американські школи і йдуть у широкий світ...

Та найліпшим у цьому є те, що вони свідомі Українці, гордяться своїм походженням, і готові працювати для свойого народу!

І сьогодня я радо спішу поділитися з нашими Українцями вісткою, що ще кількох наших дівчат і хлопців покінчили "High School" й ідуть на вищі студії. Ці діти, є з тих місцевостей, де я був парохом і мав велику честь успішно з ними працювати.

В Ютиці, Н. Й., скінчила Славка Читайло „Гай Скул" з відзначенням. Була секретаркою своєї кляси і секретаркою молодечого „Українського Гуртка", належала до хору при церкві і до кружка танків. Свій патріотизм виказала минулого року на молодечому зізді в Трой, Н. Й., де виголосила реферат під наголовком: „Чому я горда, що я Українка".

Другим був Володимир Коханюк, дуже гарний хлопчина, член „Українського Кружка Танцюристів", хору, орхестри й "Basket ball". Тому, що бідний, іде до С. С. С. табору, щоби заробити гроші й практично перейти школу лісництва, бо думає студіювати лісництво.

В Литл Фолс скінчив "High School" Іван Копалишин, член хору, "Basket ball team" керманич школи українських танців. Думає студіювати торговлю.

Тут також скінчила школу Михайлина Конікевич, яка має студіювати, щоб стати в шпитали норзкою.

Такими обявами наш лиш тішитись і побажати, щоб наші діти витревало працювали над собою, щоб потім підкріпили ряди нашої інтелігенції.

о. П. Ковальчик.

Учитель: Я зовсім незадоволений з вашого сина. Вчора, наприклад, не знав він, коли помер Карло Великий!

— Ви не повинні, пане професоре, мати йому це зазле. Ми не читаємо газет.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

Проситься відділових секретарів присилати повідомлення про всякі збори принайменше один тиждень перед зборами.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Бр. св. Володимира, від. 65, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 15. липня, зараз по Сл. Божій, в гали парохіяльній. З огляду на те, що в той самий день відбудеться парохіяльний пікнік, збори зачнуться в годині 11-тій перед полуднем. Обовязком є кождого члена бути на зборах і почути справоздань урядників і контр. комісії за 6 місяців, як також полагодити справу календаря на 1935 рік. Члени котрі ще не змінили своїх старих грамот на нові роди обезпечення, нехай принесуть старі грамоти на збори, а секретар зробить всьо, що треба. Також проситься членів привести на збори нових кандидатів в члени У. Н. Союза. Не явившийся член на збори підлягає карі після статута. — Я. Красновський, предс.; С. Лабунський, кас.; В. Левчик, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Товариство Запорозька Січ, відділ 206 У. Н. С., повідомляє своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться 15. липня, в годині 1:30 пополудни, в парохіяльній гали на Блекстон вул. Тому, що це піврічний мітінг, всі члени мають прибути на означений час. На цім мітінгу урядники і контр. комісія здадуть звіт за пів року. Довгуючі члени повинні прийти на цей мітінг і вирівнати свій довг, бо в противнім разі уряд буде поступати після статута. Будемо принимати молодих хлопців без вступного до Товариства і У. Н. Союза. Батьки повинні постаратись, щоби їх сини належали до Тов. і У. Н. Союза. Котрі члени ще не виміняли своїх грамот, нехай принесуть на мітінг свої старі грамоти на підпишуть аплікації. Проситься контрольорів прийти в пятницю, в год. 7:30 до галі і провірит товариські книжки. Неявившийся член заплатить кару 25 ц., а урядник 1 дол. — Микола Вецал, предс.; Ілія Околіта, кас.; Мих. Яцентий, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 155, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 15. липня, в годині 3-тій пополудни, в У. Н. Домі, 760 Стейт вул. Буде справоздання контр. комісії за 6 місяців і полагодження інших важних справ. Обовязком є кождого члена явитись на цім мітінгу. Проситься довгуючих, щоби вирівнали свій довг по можности, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Василь Козак, предс.; Василь Дригинич, кас.; Андрій Яричевський, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Мир, від. 324, повідомляє, що збори відбудуться в суботу, 14. липня, в годині 8-ій ввечір, в домі Укр. Громади на 23-тій і Брави вул. Заявляємо ще раз, що довжні члени будуть суспендовані, бо нема звідки докладати кождого місяця. — О. Горохівський, пр.; П. Максимович, кас.; М. Туркот, секр.

ТАВТОН, МАСС. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 122, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 15. липня, в годині 2-гій пополудни, в Домі Товариства. Всі члени мають прийти на збори, бо є дуже важна справа до полагодження. Проситься членів привести нових кандидатів на мітінг і вписувати свої діти до нашого Батька Союза. Котрі члени хотять перейти до нового роду обезпечення, нехай принесуть свої старі грамоти на мітінг. Уряд і контр. комісія здадуть справоздання за пів року. — Уряд Тов.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. ім. М. Грушевського, від. 219, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінг відбудеться в суботу, 14 липня, в годині 8-мій ввечір. Обовязково кождий член має явитись на мітінг, бо є важні справи до полагодження. Котрі члени бажають змінити старі грамоти на нові, то зволять принести старі грамоти на мітінг. — М. Боднар, предс.; В. Ткач, кас.; А. Мудровський, секр.

СТЕЙПЛЕТОН, Н. Й. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 211, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться 14 липня, точно в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Домі, 35 Варен вул. Проситься всіх членів прийти на час, щоби мітінгу не продовжувати до пізної ночі. Не явившийся член на мітінг заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — М. Кость, секр.

ВЕСТ ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Відділ 62 повідомляє всіх своїх членів, що збори відбудуться в суботу, 14. липня, в годині 7:30 ввечір, в гали під ч. 62 Грейс Еве. Обовязком є кождого члена явитись, а довгуючі зволять вирівнати вкладки за себе і за діти; коли не зроблять цего, то в місяци липні будуть суспендовані. Члени, котрі не мають чим платити, зволять змінити свої грамоти і заттягнути позичку. — Т. Яців, предс.; С. Староста, кас.; М. Черкас, секр.

ФІЛАДЕФІЯ, ПА. Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 375, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 15. липня. Проситься членів прибути на збори, бо будуть важні справи. Також проситься о приведення нових членів в ряди У. Н. Союза. — Василь Бідей, предс.; Василь Василюк, кас.; С. Я. Крутий, секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 14. липня, в гали церковній на Гренд вул., точно в годині 8-ій ввечір. Проситься членів явитись на означений час, щоби одні не чекали на других. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости. — Уряд Тов.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 4, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в суботу, 14. липня, точно в годині 7-мій ввечір, під ч. 72 Моріс вул. Проситься членів прибути на означений час та привести свої діти і вписати їх до У. Н. Союза, бо У. Н. Союз дає ліпше забезпечення ніж чужі нам ворожі асекурації. — Микола Пупчик, предс.; Василь Глива, кас.; Семен Кусень, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Любов, від. 45 повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 15. липня. Просимо конечно всіх членів явитись, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів перестерігаємо, що як не вирівнають своїх довгів, будуть суспендовані. — Василь Стриковський, предс.; Антін Гарасим, кас.; Микола Ю. Сеник, секр.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться в суботу, 14. липня, в годині 7-мій ввечір, в У. Н. Домі, 181-183 Фліт вул. На мітінгу буде звіт касовий за пів року і справа ювилею У. Н. Союза. Хто з членів хоче календар У. Н. Союза на 1935 рік за оплатою 30 ц., мусить зголоситись до секретаря на тім мітінгу. Кождий член мусить явитись особисто на тім мітінгу, бо від дітей вкладок не будеться принимати, з винятком коли член працює. Не явившийся на цей мітінг член чи урядник буде караний після ухвали. — С. Гадкий, предс.; М. Баран, фін. секр.; І. Миць, кас.; Гр. Шустикевич, рек. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Відділ 204 повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в суботу, 14 липня, в годині 8:15 ввечір, в гал Укр. Прав. Громади, 334 Іст 14 вул. Члени котрі не являться на збори й не вирівнають своїх залеглих і біжучих членських вкладок, будуть без жадних зглядів суспендовані. — П. Сокальчук, предс.; М. Близнак, секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 182, повідомляє, що звичайний мітінг відбудеться в неділю, 15. липня, в годині 2-гій пополудни, в гали парафіяльній, 45-7 Говп Еве., Пасейк, Н. Дж. Обовязком є кождого члена бути на зборах, бо є товариські справи до полагодження. Довгуючі члени, коли не прийдуть на збори і не вирівнають своїх залеглостей, будуть суспендовані. — І. Живицький, предс.; Г. Яськів, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. Сош. св. Духа, від. 237, повідомляє своїх члениць і членів, що звичайний місячний мітінг відбудеться в неділю, 15. липня, в годині 1-ій пополудни, в У. Н. Домі при 4-тій і Ворд вул. Проситься членів прибути на цей мітінг конечно в означений час, бо є важні справи до полагодження, а найважніша справа пікніку. Пригадується довгуючим, щоби цього місяця конечно старалися заплатити свої залеглости, бо інакше муситься поступити після статута. — Лука Благітка, предс.; Гр. Забитько, кас.; Гр. Стеців, секр.

РАРІТАН, Н. ДЖ. Бр. св. Арх. Мих., від. 332, повідомляє всіх своїх членів і члениць, місцевих і позамісцевих, що звичайний мітінг відбудеться в неділю, 15. липня, в годині 2:30 пополудни. Проситься всіх членів прибути на мітінг і вирівнати всі свої залеглости. Члени, котрі зістали позаду з вкладками, а цього місяця не вирівнають, то пожалують, бо будуть суспендовані. — Марія Туранська, рек. секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Повідомляється членів Бр. св. Василія, від. 339, що після ухвали з піврічного мітінгу збори відбудуться в суботу, 14. липня, в годині 5-тій ввечір, під ч. 3322 Н. Лавренс вул. Тому, що є важні справи до полагодження, присутність кождого члена конечна. Пригадується довгуючим членам, щоби вирівнали свої залеглости. Ті члени, що ще не змінили старих грамот, зволять принести старі грамоти на мітінг. — І. Сорока, предс.; М. Барна, кас.; Ол. Будай, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Дністер, від. 361, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 14. липня, в годині 8-мій ввечір, в У. Н. Домі, 217-19 Іст 6-та вул. Обовязком є кождого члена явитись на означений час, бо є важні справи до вирішення. Буде звіт контр. комісії за перших 6 місяців, справа пікніку, котрий має відбутись 19 серпня, як рівнож повести агітацію пікніку, а при тій нагоді організувати членів до Тов. і У. Н. Союза. Напоминається довгуючих членів вирівнати свої вкладки. Не явившийся член на збори підлягає карі після статута. — Ілія, Гузар, гол.; Я. Вайнер, рек. секр.

ГЛЕСТОНБУРИ, КОНН. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 138, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінг відбудеться 15. липня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній. На порядку дня крім звичайних справ, буде справоздання секретаря і контр. комісії з піврічного діловодства. Щоби члени не наражувались на непотрібні кари, а опісля на всякого рода справоздання, ліпше буде, як кождий явиться і заплатить свою вкладку, а довгуючі члени щоб вирівнали свою залеглість до братства і У. Н. Союза. Члени котрі ще не виміняли своїх старих грамот зволять це зробити сейчас, бо більшість членів вже давно сповнили свій обовязок. — Л. Сидорак, предс.; Ів. Сидорак, кас.; Семен Кунікевич, секр.

ГЕЙСТІНГС ОН ГУДСОН, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 6, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 15. липня, в годині 1:30 пополудни, в Товариськім Домі, 410 Ворбортон Еве. Проситься всіх членів прибути на цей мітінг і вирівнати свої залеглі вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. Проситься виміновати старі грамоти на нові, щоб не було колись нарікань. — Ст. Коник, голова; Анд. Вовк, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Зоря, від. 69, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться в суботу, 14. липня, в годині 7:30 вечір, під ч. 217-19 Іст 6-та вул. Проситься всіх членів прибути на час, бо є дуже важні справи до полагодження. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залеглости без дальшої проволоки. Проситься членів старатись о придбання нових членів до Союза і до Товариства, як також вписати свої діти до Мол. Департаменту. Не явившийся член буде караний після ухвали зборів. — Е. Парницький, фін. секр.

КЛІВЛЕНД, О. Сестр. Неп. Зач. Пр. Діви Марії, від. 112, подає до відома всім своїм членицям, що місячні і піврічні збори відбудуться в неділю, 15. липня, в гали церковній св. Петра і Павла на Келлдж, зараз по Богослуженню. Проситься всіх члениць на ті збори, бо буде справоздання секретарки і контролі за 6 місяців. Хто ще не зміняв грамоти, нехай принесе стару грамоту на збори, бо вже короткий час до виміни. — Олена Проців, предс.; Ева Лизук, кас.; Катерина Габрівська, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. Дністер, від. 310, повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеться в суботу, 14. липня, в годині 8-мій ввечір, в гали словенській, 724 Лінард вул. Обовязком є кождого члена прибути на збори, бо є багато справ до полагодження. Буде звіт контр. комісі за перший півріок. — І. Довгун, предс.; Д. Багрій секр., 216 Huron St.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

БЕЙОН, Н. ДЖ.

На Рідну Школу.

Новозасноване товариство ім. Ольги Басарабової влаштувало з нагоди свята день батька забаву, на якій не забуто також і про Рідний Край, та переведено між присутніми збірку на Рідну Школу. Зібрано $9.50 і ті гроші переслано на призначену ціль через Обеднання. Жертви зложили слідуючі: по $1 Мих. Польовий, Катерина Лагоцька, Катерина Довгань і Ф. Харів; по 50 центів: С. Хандога, П. Кудрик, Л. Бачинський, А. Бесараб, П. Польова, А. Король, М. Даньків, М. Панас, Н. Н. і Стемплицький; по 25 центів: М. Кобилинський і В. Федорик.

Іван Довгань.

ДЖОЛІЄТ, ІЛЛ.

На Український Музей Визвольної Боротьби в Празі.

Тов. ім. Тараса Шевченка, відділ 111 У. Н. Союза, переслало до Обеднання $16 на висше подану ціль. Відділ висигнував зі своєї каси $5.50, а знову $10.50 зложили наступні громадяни: по $1 О. Бернадин, М. Болехівський, І. Гірняк, Г. Козак, І. Козак, І. Федак, Я. Павчак, Г. Наконечний, В. Коцелко; по 50 центів: В. Гуцул, М. Цегельник, М. Куцик. Збіркою занялись І. Федак і О. Бернадин.

Відділ 111 У. Н. Союза.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Голодуючій Україні.

Союз Українських Інжинірів і Техніків зібрав $15 на допомогу голодуючим на Великій Україні й передав ту суму через п. М. Гребінецьку Комітетови Допомоги Голодуючій Україні, зорганізованому при Союзі Українок Америки.

Інж. Ф. Стекло, секр.

UKRAINIAN WEEKLY

(Concluded)

UKRAINIAN AFFAIRS IN AMERICA

CALL TO JOIN THE NATIONAL GUARDS

Reading the daily papers we read of zealous warlike preparations in Europe and the Far East. Does that mean anything to us Ukrainians? Well, if it doesn't it should, for in those war clouds there's a silver lining for us, and when those clouds burst we should be ready to float our good ship Ukraine from the grasp of the treacherous bars in whose grip she has been all these years, being pounded on all sides. But she has survived the furious onslaughts and is waiting only for that cloudburst and our helping hands.

To help her there will be a need for many hands. Here in this country, there is a golden opportunity to learn how to use our hands best for our motherland, and learn it in our spare time.

What I'm referring to is the National Guards in the different states. Every young Ukrainian, 18 or over, should serve at least one hitch (3 yrs.), for trained men will be needed badly. The writer having served a hitch recommends this service not only for warfare knowledge derived from it but also because it trains you to be a better civilian. Besides, you not only will be able to help your motherland but you will also be ready to help our adopted country in time of stress.

The numerous advantages to be acquired in this service would take up too much space for me to use up. Go to the nearest armory and have the officer in charge explain to you all about it. And be ready when we need you!

MICHAEL TEMCHEW,
Hempstead, N. Y.

WORK OF UKRAINIAN YOUTH IN BOSTON

Our Youth is beginning to work and understand our Ukrainian affairs. We see this in every town and city, as for example here in Boston, where we have our Ukrainian Choir and Dancing Club, which consists of our local Ukrainian youth. They sing and dance, giving fine programs which the American public finds very much to its liking

Not long ago we were invited to participate in a concert which was given in Manchester N. H. At this concert our youth from Boston and Manchester showed great skill in their dances. The Mayor of Manchester and other high officials of the city could not find words to express their congratulations to the boys and girls for their wonderful performance. The Ukrainian Boston Choir under the leadership of Father Zelechivsky, also brought smiles and tears to many people in the audience.

On June 19, our dancing group of Boston was invited to dance in the Symphony Hall, which is one of the well known music halls of the entire country. The dancing was superb, as the Boston papers put it.

On June 20 the Boston Choir was invited to give a concert in Lawrence, Mass. The Boston and Manchester dancing clubs also took part at this occasion. The dancing was under the direction of the writer. The Lawrence people received our offering very warmly

The Mayor of Lawrence called upon our youth, at the end of the program, to cherish and to be very proud of their old Ukrainian traditions.

This is the way our Ukrainian Youth is spreading knowledge of our people among the American people. Also, this sort of work builds them up for harder tasks to come.

MYROSLAV ZELECHIVSKY.

THE SPORT WHIRL

ANSONIA TEAM WIN

The Ansonia Ukes made a fine showing at the Thomaston Athletic Field Sunday, June 24, when they met the Thomaston Ukes. The former started, Cherowski toeing and Datzko catching while the latter started with Serduck toeing and Petlack catching. Cherowski did some wonderful pitching for two innings until his arm got weak and Rachel took his place. Rachel also did some fine pitching which won the game for the Ansonia Ukes with a score of 10-3. Serduck and Petlack also did some fine work.

Yours in Sports,
STELLA SHURON
Sport Editor for U.J.S.C.

BILL URBANSKY

I have learned from one of my Ukrainian Correspondents of Boston, Mass. the following information.

How many of you interesting sport readers ever noticed that Bill Urbanski is a Ukrainian baseball player and not Russian.

Bill Urbanski was born in Staten Island, N. Y., June 6, 1904, and began playing pro ball with Jersey City in 1925. He was also with the Skeeters in 1926, but in 1927 was shifted to Baltimore. In 1928, he was traded to Montreal, Canada, from which club the Braves purchased him during the 1931 season.

He has made a better start with his Louisville Sluggers than ever before during his four years in the National League. The wide awake short-stop, whose generally good work sometimes is overlooked, was hitting the ball at a .357 clip when the latest averages were issued. And more remarkable is the fact that he is doing the lead-off trick for the Boston Braves.

Bill Urbanski's batting average is .251 and the year before he was good for .272—his highest figure since joining the Boston Club. As a minor leaguer, however, he usually could be found well up in the 300 circle.

He also conducts a barber shop in Perth Amboy, N. J., during the off-season, and is a right-handed performer all the way. He weights 165 pounds, and stands five feet eight inches.

ANDREW DOBRYWODA.

NOT A FRIEND——TO ME!

I don't see how a friend could be
That person you just showed me—
She's quite shallow as I see
And not as you said——frusty.

Mary Sarabun.

THE PEN PAL COLUMN

In a recent Pen Pal Column I asked for you corresponding American-Ukrainians to co-operate with me in keeping the column surviving. Well, I certainly was overjoyed to see that four of you immediately responded to my plea. This column was made possible through the whole-hearted co-operation of Michael Elko of Philadelphia, Pa., Miss Jane Pastuch of East Syracuse, N. Y., Miss Emily A. Olsan and Miss Mary Ross of Milwaukee, Wis. Thanks to the four of you! Don't know how I'd have gotten along without your help.

Well, here's this week's list of pen pals. Take your choice:

Miss HELEN PASTUCH, R. F. D. 2, East Syracuse, N. Y., is 5 ft. 3 in. tall, has dark brown eyes and light brown hair. Helen takes interest in all sorts of sports. She is fond of dancing and is a lover of music. Helen would like to hear from all the boys and girls. Age 14.

JOHN KOWALYSHYN, 1315 Mervine St., Philadelphia, Pa., is a mascot of the Y. U. N. of Philadelphia. John is spokesman for junior members of Brotherhood of St. Vladimir Orthodox Church. He is also a member of the dancing club of Philadelphia and hopes to sing on the Ukrainian hour program. Age 14.

WILLIAM LUTWINIAK, 172 Pavonia Ave., Jersey City, N. J., would like to hear from those persons interested in codes. Age 14.

Miss IRENE STARUSNAK, R. F. D. 2, East Syracuse, N. Y., is 5 ft. 4 in. tall, weighs 115 lbs., has light brown hair and grey blue eyes. Irene is a junior at high school and is interested in all sorts of sports and dancing. She is a member of an orchestra and of a Ukrainian Club. Irene would like to hear from all the boys and girls. Age 15.

Miss CORNELIA BENDARSKA, R. F. D. 2, East Syracuse, N. Y., is 5 ft. 4 in. tall, has blonde hair and brown eyes. Cornelia is a member of an orchestra and is a junior at high school. She is interested in all sorts of sports. Cornelia would like to hear from all the boys and girls. Age 15.

Miss HELEN PIOUS, 635 North Franklin St., Philadelphia, Pa., is 5 ft. 4 in. tall, has brown curly hair and brown eyes. Helen is interested in music and likes dancing. Age 16.

JOHN LISIK, 635 North Franklin St., Philadelphia, Pa., has chestnut brown hair, blue eyes, weighs 165 lbs., and is 5 ft. 10 in. tall. John is interested in many sublects. Age 17.

Miss PAULINE GALAMAGA, 641 North Franklin St, Philadelphia, Pa., is 5 ft. 6 in. tall, has wavy brown hair and blue eyes. Pauline enjoys dancing and travelling. Age 17.

Miss MARY HAVOSINOVEC, 529-B North 10th St., Milwaukee, Wis., is 5 ft. 5 in. tall, has brunette hair and grey eyes. Mary loves all sports, enjoys dancing and has a sense of humor. Age 17.

Miss NATALIE KOLODRUBITZ, 3307 West St. Paul Ave., Milwaukee, Wis., is 5 ft. 1 in. tall, weighs 107 lbs., has blue eyes and brown hair. Natalie is interested in baseball, tennis and football. Age 17.

Miss MARY ROSS, 442-A North 12th St., Milwaukee, Wis., has blue eyes, brown hair and a good sense of humor. Mary is interested in baseball and dancing. She would like to correspond with pen pals who are from 17 to 25 years of age. Age 17.

Miss GRACE OLSAN, 1118 South 15th Place, Milwaukee, Wis., is very witty and her interests are general. Age 17.

DANIEL PRONCHICK, 450 Olive St., Philadelphia, Pa., wishes to hear from the fair sex. Daniel is a member of a Ukrainian organization and supports the Ukrainian people in many ways. Age 18.

JOHN P. SMITH, 641 North Franklin St., Philadelphia, Pa., is 5 ft. 11 in. tall, weighs 145 lbs., has wavy brown hair and blue eyes. He is interested in biology, physiology and story writing. John prefers hearing from the fair sex. Age 18.

Miss ANNA RYBAK, R. D. 2, Gordon Ave., East Syracuse, N. Y., is 5 ft. 4 in. tall, has grey blue eyes and blonde hair. Anna is senior at high school. She is interested in social and athletic activities and is a lover of music. She is a member of an orchestra and would like to hear from other lovers of music Age 18.

Miss AUGUSTA KING, 510 North 7th St., Milwaukee, Wis., is 5 ft. 4½ in. tall, has red hair, brown eyes, and is always full of fun. She is interested in dancing, baseball, music, and is of Croatian descent. Age 18.

Miss JOHANNA "JENNY" PUNKO, 1209 South 11th St., Milwaukee, Wis., has dark brown eyes and hair of the same color. Jenny is interested in newspaper work, reading, dancing, baseball and football. Age 18.

Miss KATHRYN STETZYK, 2524 West Michigan St., is 5 ft. 4 in. tall and is a graduate of business college. Kathryn is interested in sports, dancing and reading Age 20.

Miss ALICE OLSAN, 1118 South 15th Place, Milwaukee, Wis., likes all sports, especially swimming, hiking, and dancing. Alice is also interested in music; just now she is employed as a stenographer. Age 20.

Miss ESTHER OLSAN, 1118 South 15th Place, Milwaukee, Wis., would like to hear from some of the 55,000 Brazilian-Ukrainians. Esther is interested in history, literature and outdoor life.

How's that for a column-full? That's what co-operation can do! The column need more co-operation. For some unexplainable reason not one Canadian-Ukrainian wrote to the column. Those of you that have requested to hear from the Ukrainians up in Canada must again be disappointed. I really am sorry... I tried my best.

Those of you who live in large cities or towns should get a few of your friends to write in for pen pals. How about it: O. K.?

Quite a few of you have had your name in the column and haven't received any pen pals. I'd be glad to publish another request.

Well, pen pals, I'll be with you again soon.

THEODORE LUTWINIAK,
81-83 Grand Street,
Jersey City, N. J.

— Вейтер, принесіть мені біфстейк, одначе великий, до того багато бараболь і моркви, бо я веґетаріянець!

У лікаря.

— Чи маєте велику спрагу?
— О ні, я не допускаю аж до того!

Тітка: Я йду спати разом з курми.
Івась: Покажи мені, тіточко, як ти вилазиш на банти?

Між дітьми.

— Мій батько ходить усе без капелюха
— Овва! Мій ходить без волосся!

НЕЗАГНУЗДАНИЙ ТАРЗАН. (31)

Тарзан тепер шукав головного штабу червоних. Він сподівався там стрінути шпигунку. Тарзан старався тимчасом завдати якнайбільше шкоди червоним. Своїми нападами на червоних він нераз сіяв у їх лавах замішання й вони, не знаючи, що робиться навколо, лишали позиції.

Цими випадками покористувалися Британці й атакували червоних. Нарешті червоним довелося почати відворот на цілому фронті, бо їх лінію вже в багатьох місцях захопили Британці. Червоні відходили, завзято відбиваючись від Британців.

Від того часу, як Тарзан лишив Британців, вони нічого не знали й не чули про нього. Свої успіхи на фронті вони приписували виключно своїй стратегії та хоробрости свого війська. Деякі старшини говорили, що вони певні, що Тарзан згинув, попавши в руки червоних, які полонених убивають.

Та Тарзан був живий. Цього червоні не знали, але відчували на собі. Тарзан усе нападав у їх заніллю, викриваючи їх боеві сили, напрями відходу, а головно: деморалізував їх своїми нападами. Він часто тягнув на аркані до себе червоних вояків, особливо гармашів та скорострільців.